

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za ½ leta 90 Din, za ¼ leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošt. hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XVII.

V Ljubljani, v soboto, dne 24. novembra 1934.

Štev. 132.

Težave trgovca

Menda ni bila trgovina še nikdar tako težavna, kakor je v današnjih časih. Padajoča kupna moč prebivalstva je povzročila, da morajo ljudje nakup blaga čim bolj omejit in kupovati le najcenejše blago, pa čeprav bi bilo to malo vredno. V tem je glavni vzrok, da morejo prodajalne tvornice tako ugodno uspevati. Proletarizacija ljudstva ustvarja vedno zlato dobo za manj vredno blago.

Druga posledica zmanjšane zasluzka ljudi je, da se vedno bolj širi nakup blaga na obroke. V nekaterih panogah trgovine, kakor n. pr. v trgovini s kurivom, je prodaja blaga proti takojšnjemu plačilu sploh prenehala. Skoraj vsaki stranki mora dobaviti trgovec kurivo proti 5 ali 6 mesečnim obrokom. Trgovec sam pa mora plačati blago najkasneje v enem mesecu. Zgubi zaradi tega na obrestih, poleg tega pa tudi zaradi tveganosti na obroke, ker le prepagosto ne dobi več vseh zadnjih obrokov plačanih. Vrh tega pa so zaradi večkratnih plačil povečane tudi takse. Obročna trgovina daje zato mnogo manjši dohodek, kakor pa prodaja v gotovini, kar se pa žal pri odmeri davčne višine ni najmanj ne upošteva. Pri trgovini s kurivom je nadalje še ta težava, da zavzema blago veliko prostora, da pa je njegova cena nizka, zato tudi zaslužek manjši. A kje je še konkurenca zadrž in konzumov, kje vsa druga konkurenca, ko že skoraj vsak stan, vsak urad naroča za vse svoje člane kurivo skupno!

Trgovina s kurivom je poleg tega le sezonska trgovina, da bi se moralo v par mesecih zaslužiti toliko, kolikor je potrebno za vse leto. A kako danes to doseči, ko so ljudje brez denarja. Naravnost katastrofa bi bila, če bi bila n. pr. letošnja zima ostra, ker si ljudje ne bi mogli kupiti dovoljne količine goriva. Že je prišlo do tega, da mora trgovec s kurivom biti vesel, da ni konjunktura in ostre zime, ker bi moral blago kreditirati v silnih množinah, a bi večina teh kreditov še med zimo za vedno zamrzla.

Padec zasluzka je silno udaril tudi vse druge panoge trgovine, zlasti manufakturno. Ljudje kupujejo le cenejše blago, a kaj naj trgovec napravi z boljšim in dražjim blagom. Ne preostaja mu nič drugega, kakor da začne odpisovati blago. A to so gladke izgube, ki črpajo iz substance trgovine. In potem čuva knjigo onih, ki ne plačajo. Nikdar ne bi človek mislil, kako veliko imen je v tej knjigi in tudi koliko odličnih! Izgube posameznih trgovcev zaradi teh slabih plačnikov gredo v desetisoče in tudi višje. A kdo se meni za te izgube! To silno občuti tudi špecerijska stroka. Lahko se reče, da nekateri kar žive na račun dobrote špeceristov in da jemljejo blago na kredit, dokler le gre, potem poskusijo srečo zopet pri drugem trgovcu.

Na jesen je bila nekoč za trgovino vedno velika konjunktura. Sedaj bo kmalu jesen najslabši čas za trgovce. September s svojimi velikimi šolskimi dajatvami izsušil ljudi popolnoma. Visoka šolnina, šolske knjige, še posebne pristojbine, kako naj zmore vse to stalni nameščeneec z 2000 do 3000 Din mesečnih dohodkov. In to so že dobro plačani nameščenci! A kako naj imajo denar oni z manjšimi plačami!

Oktober in november zahtevata novo obleko za otroke, novo obutev in vrhu tega se je treba založiti še s kurivom. Kako naj zmore vse te izdatke neznatni mesečni proračun stalnega nameščeneca. Ni druge pomoči, ko da pomaga trgovec s kreditiranjem potrebnega blaga, ker pač svojih strank ne more zapustiti v sili. Da, razmere so tako žalostne, da mora dostikrat trgovec poleg blaga posoditi še denar, da si stranka pomaga iz stiske.

Pri tem pa rastejo javna bremena kar neprestano. Vedno nove takse, zopet večje socialne dajatve, nad vse povišana davčna

osnova za pridobitno, že parkrat zvišana zgradarina, vse to stavlja trgovca in pridobitnika pred alternativo: ali zasluži več, ali pa odjavi obrat! A kako naj več zasluži, če posli nazadujejo! Kako naj bo čisti dobiček večji, če pa se režija stalno veča, možnost zasluzka pa stalno pada. Ni mogoče nič drugega, kakor vedno večje število objavljenih obratov, kakor je tudi statistika zbornice za TOI točno konstatirala.

Trgovina živi danes v tako težkih razmerah, da se mora z naporom vseh sil boriti za svoj obstoj, da se reši pred propadom. Čas bi že bil, da bi se to tudi že enkrat spoznalo na odločilnem mestu in da bi bilo že enkrat konec tega neverjetnega mnenja, ko da trgovcu kar neprestano leti

na kup denar. Teh časov že davno ni več in danes je možnost zasluzka padla v tej meri, da je vedno več trgovcev, ki iz ljubezni do svojega podjetja, načenjajo svoj kapital, samo da njih podjetje ne propade. Toda vprašanje je, kako dolgo bodo mogli vzdržati, če ne bodo tudi te njih žrtve zaman in da bodo na vse zadnje zapravili svoj kapital, ne da bi rešili svoje podjetje!

Je v resnici že skrajni čas, da zmagá uvidevnost na vodilnih mestih in da se omogoči trgovini, da bo mogla vzdržati v sedanji krizi in jo prebroditi. Toda v ta namen je potrebna hitra pomoč in v čem naj obstoji ta pomoč je bilo povedano že več ko enkrat. Upoštevajte že enkrat zahteve trgovstva!

proračunski rezervni krediti 20,0 (— 5,0); skupni izdatki drž. uprave 6.850,1 (— 64,1).

Skupni izdatki drž. gospodarskih podjetij pa so proračunani na 3.197,6 (— 119,2).

Dohodki:

Neposredni davki: 2.280,0;
posredni davki: 2.421,0 (— 134,0);
višek monopolskih dohodkov: 1.550,0;
višek dohodkov drž. podjetij: 470,5 (+ 84,6);

razni dohodki: 128,6 (— 14,8);
vsi dohodki državne uprave: 6.850,1 (— 64,16).

Vsi dohodki državnih gospodarskih podjetij pa so proračunani na 3.608,2 (+ 84,6).

Kakor pri lanskem proračunu, tako moramo tudi pri letošnjem proračunskem predlogu konstatirati, da se ni državna uprava nič pocenila. Nasprotno so izdatki za pokojnine in invalidnine zopet narasli, kar je čisto nepojmljivo, ker večje pokojnine in invalidnine niso predvidene. Menda se ne namerava tudi letos upokojevati uradnike, ki še nimajo polnih službenih let. Že lani smo naglasili potrebo, da se vse pokojnine pregledajo, če namreč ne prejema nekateri čisto neupravičeno pokojnine. To zahtevo moramo letos le ponoviti. Skrajni čas pa je tudi, da se že enkrat naša uprava poenostavi in s tem poceni, kar je dosegljivo le z dekoncentracijo uprave. Ta se je tudi že ponovno napovedovala, toda doslej je ostalo le pri obljubah. Tudi sedaj se napoveduje novi zakon o banovinskih samoupravah, naj bi vsaj sedaj te napovedi postale tudi resnica. Pri tem pa moramo seveda poudariti, da s kakršnimi fiktivnimi samoupravnimi pravicami ni nikomur pomagano in s tem tudi ne bo dosežena nobena razbremenitev centralne uprave. Brez te razbremenitve pa tudi ni izvedljiva nobena pocenitev uprave. Treba zato gledati na to, da dobe banovine večjo samoupravo in da bodo mogle res neovirano delovati za svoj razvoj.

Na drugi strani pa moramo samo obžalovati, da so izdatki vseh gospodarskih ministrstev zopet zmanjšani, čeprav v manjši meri ko lansko leto. Izdatki za gospodarstvo so vendar najbolj rentabilni izdatki, ker donosajo nove dohodke. Zlasti pa bi morala država v sedanjih težkih časih pomagati gospodarstvu z raznimi investicijami in s tem bi tudi davčna moč prebivalstva narasla.

Absolutno pa odobravamo višje postavke za vojsko, ker so pač časi takšni, da bi bili skrajno lahkomišljeni, če ne bi skrbeli, da je naša vojska dobro opremljena.

Dohodke predvideva proračun za 64,1 milijonov nižje ko lani. Padec posrednih davkov je predviden celo s 134 milijoni. Finančni minister računa torej na zopetno znižanje prometa, kar bi moralo letno privedi do sklepa, da bodo tudi zasebna podjetja imela manjši promet in s tem manjši zaslužek. Kljub temu pa se pričakuje od njih, da plačajo skupno za 60% višjo pridobitno. Zdi se nam, da je ta optimizem neupravičen, kakor tudi žal ne moremo prav verjeti v tako znatno zvišani dohodek državnih gospodarskih podjetij.

Novi proračun je uravnovešen in to je njegova prednost. Treba pa je, da bi bilo to ravnovesje doseženo z zmanjšanjem izdatkov državne uprave (ne z znižanjem plačil), ne pa z redukcijo proračunov gospodarskih ministrstev.

Tri nove gospodarske uredbe

Ministrski svet je izdal na predlog trgovinskega ministra tri nove gospodarske uredbe. Te so bile potrebne, ker izgube stare dne 4. decembra veljavo, a se razmere niso tako zboljšale, da bi mogli preglašati stare uredbe. Na novo so izdane te uredbe: uredba o znižanju režijskih stroškov, o zaščiti denarnih zavodov in njihovih upnikov in o javnih delih. Besedilo novih uredb objavimo v prihodnjih številkah.

Lesno gospodarstvo ostalo brez

pomoči

Ob obletnici neodgovorne interpelacije poslanca Mohoriča za pomoč našemu lesnemu gospodarstvu

Dne 24. novembra bo ravno eno leto, ko je vložil posl. Ivan Mohorič na seji narodne skupščine z dokazi krepko podprto interpelacijo o nujni pomoči, ki jo potrebuje naše lesno gospodarstvo. V interpelaciji je bilo jasno povedano, v kako katastrofalnem stanju je naše lesno gospodarstvo, zlasti ono Slovenije, navedena pa so bila tudi pota, ki morejo prinesiti rešitev. Nobena denarna pomoč se ni zahtevala, temveč zahtevali so se samo nujni upravni ukrepi in pomagano bi bilo. Kljub temu pa ta interpelacija še do danes ni doživela odgovora in izostali so tudi oni ukrepi, ki so se zahtevali. Posledica tega je, da je danes položaj še težji ko pred enim letom in zato je pred enim letom vložena interpelacija danes še bolj nujna in v njej zahtevani ukrepi tem bolj potrebni.

Zato ponavljamo na tem mestu glavno vsebino pred enim letom vložene in le obžalujemo, da moramo dodati — še do danes neodgovorne interpelacije:

V začetku interpelacije se poudarja, da je donosal izvoz lesnih proizvodov Dravski banovini v normalnih letih od 400 do 500 milijonov Din, 134.000 gozdnih posestnikov in na desetino drugega prebivalstva je bilo v agrarno pasivni Sloveniji od tega dohodka odvisnih.

Ta izvoz pa je katastrofalno nazadov, ker ga je na italijanskem trgu, ki je za naš izvozni les najvažnejši, izrinil avstrijski lesni izvoz, ki ga Italija na vse načine pospešuje. Zaradi preferencialne železniške prevoznine plača avstrijski izvoznik za iste dajatve od 100—200 Din manj prevoznine kakor jugoslovanski. (K temu je pristeti še povišane izdatke, ki jih mora plačevati jugoslovanski izvoznik sedaj še zaradi višje italijanske uvozne carine. Op. uređ.)

Izvoz našega lesa pa je tudi preobremenjen s preštevili taksami, da je naš izvoznik v primeri z avstrijskim zopet za 100 Din pri kubičnem metru na slabšem od avstrijskega. Za vso Slovenijo pomeni ta preobremenitev 60 milijonov Din na leto in v tem je eden glavnih vzrokov nerentabilnosti lesnega gospodarstva.

Novi državni proračun

Kakor smo že na kratko poročali znaša novi proračun približno 10 milijard ter je uravnovešen. Izdatki so po posameznih poglavjih predvideni tako-le (vse številke v milijonih Din, številke v oklepajih pomenijo več ali manj v primeri z letošnjim proračunom):

Izdatki:

Vrhovna državna uprava: 141,1 (— 4,6),
pokojnine 1.000,2 in invalidnine 103,5,
skupaj 1.111,4 (+ 11,0).

Državni dolgovi: 869,6 (— 76,7);
pravosodno ministrstvo: 364,0 (+ 6,8);

Kaj je treba storiti

Da se zboljša stanje lesnega gospodarstva predlaga interpelant te ukrepe:

1. Generalna direkcija drž. železnic naj doseže od Italije enake tarifne ugodnosti, kakor jih uživa Avstrija.

2. Revidirajo naj se takse na les, da se sedanja preobremenitev zniža.

3. Naši devizni predpisi naj se izpremenijo v tem smislu, da se prim za izvozno blago izenači s stvarno notacijo dinarja v inozemstvu, ker imajo sedanji predpisi to posledico, da dobi tuji izvoznik pri nas les za okoli 12 odstotkov ceneje ko naš domači.

4. Državni gozdovi uničujejo ceno domačemu lesu na tujih trgih, ker ponujajo svoj les na italijanskem trgu po cenah, ki so nižje od produkcijskih cen v Dravski banovini. Nujno se mora zahtevati, da se že enkrat interesi zasebnega gozdnega gospodarstva koordinirajo z državnimi gozdovi, ki so vrhu tega večinoma v eksploataciji tujih družb.

5. Po zgledu vseh drugih evropskih lesnih izvoznih držav se mora tudi pri nas ustanoviti enotna organizacija za izvoz naših gozdnih proizvodov.

Samo na ta način je mogoče preprečiti rapidno propadanje blagostanja krajev, ki so odvisni od lesnega gospodarstva. Končno se v interpelaciji naglašalo, da se ne zahteva nobena denarna žrtve, temveč samo nekateri upravni ukrepi, s katerimi bi se moglo doseči zboljšanje lesnega gospodarstva. To pa bi pomenilo tudi za državo večje dohodke in zato je tem bolj potrebno, da se ti ukrepi tudi izdajo.

Eno leto je minulo od te interpelacije in od tedaj so se razmere za slovensko lesno gospodarstvo le še poslabšale. Izvoz v Italijo je zastal v še večji meri, cene lesa pa so padle znova. Vse, kar je bilo predlagano pred enim letom v pomoč našega lesnega gospodarstva, velja še danes. Ali tudi še po enem letu ne bodo te zahteve izvedene, ali bo še eno leto ostalo naše lesno gospodarstvo brez pomoči?

prosvetno: 790,1 (— 3,3);
zunanje: 111,09 (— 1,6);
notranje: 530,8 (— 13,06);

vojno in mornariško: 2.000,0 (+ 56,7);
finančno: 264,16 (— 12,5);
gradbeno: 157,7 (— 7,4);

prosvetno: 191,9 (— 9,8); od tega upravne ustanove 83,5 in gradnja železnic 108,3;
kmetijsko: 61,3 (— 2,4);

trgovinsko: 34,9 (— 1,1);
socialno in zdravstveno: 146,5 (— 1,2);
ministrstvo za telesno vzgojo 13,5 (— 0,6);

Fr. Zelenik:

Kako je

Ve dni sem srečal nekega trgovca, kateri mi je jako razburjen pravil, da ga hočejo obdačiti za Din — čistega dohodka, čeravno je v resnici zaslužil komaj deseti del tega zneska. Odločilna jim je bila najemnina. Najemnina poslovnih in stanovanjskih prostorov je čisto nova osnova pri nas za odmero davka, drugim državam je znana že dalje časa. Nujno potrebno je vsakemu davkoplačevalcu, da se seznanji z novimi predpisi. V ta namen naj si naroči pri Trgovskem društvu »Merkur« v Ljubljani **Trgovski koledar za leto 1935.**, v katerem najde natančno navedene in pojasnjene vse novosti in izpopolnitve zakona o neposrednih davkih. Našel bo v njem tudi točne navodbe, kako presoja davčna oblast bilance. Koledar vam tudi pove, do kakšne mere sme služiti najemnina za osnovo odmeri davka, pove vam tudi, kako, oziroma s kakšnim uspehom lahko izpodbijate to osnovo.

Zato ne bom na tem mestu opisoval in pojasnjeval te nove davčne osnove.

Glede čistega dohodka, kakor označuje davčna oblast trgovcev čisti dobiček, je navesti, da davčna oblast vseva v čisti dohodek tudi to, kar porabi davkoplačevalec za vzdrževanje svoje družine itd. Ako bi tedaj trgovec ali drugi davkoplačevalec dohodnine navajal visoke stroške za družino, potem s tem le sebi povečuje davčno osnovo. S svojim življenjem imamo stroške, ali eden porabi več drugi manj, nismo v tem vsi enaki. Toda eden živi od svojega čistega dohodka, drugi živi od dolgov, t. j. da življenje nima nič svojega, temveč dela dolgove, tretji nima od svojega obrta čistega dohodka, morda celo izgubo in živi od svojega premoženja. Pravilno in pravično je, če plača davek le prvi, ker ima in troši čisti dohodek. Druga dva bi ne bila zavezana pridobniki, ker ta vrsta davka se plača le od čistega dohodka, t. j. čistega dobička.

Davčna oblast prav dobro ve, da vsi trije imajo stroške s svojim življenjem, presoja višino teh stroškov po načinu življenja, ne ve pa, odkod njim sredstva, temveč le

domneva, da je to njihov čisti dohodek od izvrševanja poklica.

Dostikrat trgovec res nima toliko dobička iz enega ali drugega vzroka ali vzrokov, da bi kril režijo in da bi mu ostalo še za vzdrževanje družine, ali pa mu ostane premalo, kar ne zadostuje za vzdrževanje družine. Ta trgovec krije potrebe svoje družine deloma iz čistega dohodka, deloma iz svojega premoženja. To pa mora dokazati davčni oblasti.

Čisti dohodek, po trgovski čisti dobiček, predstavlja prebitok dohodkov po odbitku režije. Kaj vse smatra davčna oblast za režijo, najdete tudi v »Trgovskem koledarju«. Tam je natančno navedeno, kaj vse se lahko knjiži na režijo in kaj po davčnih predpisih ne spada na režijo, temveč je obdačljivo.

Glede režije je pripomniti, da ta ni pri vseh trgovcih iste stroke enaka. To nikdar ni bila in nikdar ne bo. Razlika je lahko v najemninah lokala, v plačah osebja. Razlika je, če trgovec trguje s svojim denarjem ali če ima denar na posodo za obresti. In še veliko je lahko takih razlik. Trgovec lahko zatrjuje z vso svojo poštenostjo, ter so njegove trditve lahko tudi povsem resnične, ali so drugačne od njegovega tovariša, ki dela v isti stroki in morda celo v enakem obsegu, ali je kljub temu na boljšem. Seveda bo davčna oblast hotela oba enako oceniti.

Ocenitve davčne oblasti se morejo omajati le s polnovrednimi dokazi. Taki dokazi so v redu in pravilno vodene poslovne knjige. Vodene pa morajo biti po načelih dvostavnega knjigovodstva. Odlično služi v ta namen tudi moja blagajniška knjiga.

Kdor si namerava vpeljati dvostavno knjigovodstvo, temu priporočam ameriško obliko tega knjigovodstva, ker ta je najbolj enostavna, lahko umljiva in najbolj pregledna, in zahteva najmanj dela in kar je veliko vredno, poceni je.

Če nimate takšnega knjigovodstva, se tudi ne morete z uspehom obraniti prevelike obdačitve.

Reforma češkoslovaške poštne uprave

Češkoslovaški poštni minister Franke je v proračunskem odboru napovedal celo vrsto ukrepov, ki jih izda v prihodnjem letu poštna uprava, da poveča promet.

Predvsem vpelje posebne trgovske reklamne tiskovine, ki se bodo pošiljale pod imenom trgovinske tiskovine po zelo znižanih pristojbinah.

Nadalje bo poštna uprava organizirala raspošiljanje letakov. Odpošiljatelju ne bo več treba zbirati naslove in jih napisati na pošiljke, ker bo vse to poskrbela poštna uprava.

Poštne pristojbine med državami Male antante bodo v soglasju s sklepi beograjske konference v septembru znatno znižane, in sicer: pristojbine za pisma za približno 20%, za knjige in brošure v višini do 60% in tranzitne pristojbine za pakete do 10%.

Poštni promet v Pragi bo popolnoma reorganiziran. Pobiranje pisem iz nabiralnikov bo bolj pogosto, zlasti v zunanjih okrajih. Telefonske avtomatske centrale dobi cela vrsta mest.

Lepo pisane brzojavne blankete, ki jih je poštna uprava vpeljala 1. maja za razna voščila, ko tudi za izjave sožalja. Ti blanketi so se občinstvu zelo priljubili in občinstvo jih pridno uporablja. Tendenca uporabljanja je vstajajoča.

Na razpravi v proračunskem odboru pa se je kljub temu nar. soc. poslanec Bergmann pritožil o zaostalosti češkoslovaške poštne uprave, ker da odpade na Češkoslovaškem na 100 prebivalcev le ca. 1.1 telefon, dočim znaša povprečje za Evropo 2 aparata. Tudi se pritožuje, da so telefonske pristojbine še vedno mnogo previsoke, ki so za 15 do 20 odstotkov višje.

Če upoštevamo, da je pri nas še manj telefonskih aparatov ko na Češkoslovaškem, da so poleg tega pristojbine še višje, potem bi se pač mogli vprašati, kaj bi dejali naši poslanci, če bi bili tako strogi sodniki, kakor so njih češkoslovaški tovariši!

Pa ne glede na to, ne bi škodovalo, če bi naša poštna uprava sledila primeru češkoslovaške in tudi pri nas uvedla trgovinske tiskovine ter tudi pri nas prevzela raspošiljanje letakov. Mogla bi si povečati dohodke, ne da bi ji bilo treba segati na tuja polja.

† Fran Kavčič

Včeraj zvečer je umrl na svojem stanovanju v Privozu Fran Kavčič, eden najbolj zaslužnih voditeljev našega obrtništva in posebej še gostilničarstva. V petek se je še kot član davčnega odbora ves dan z verno udeleževal seje davčnega odbora in branil interese svojih tovarišev, ko mu je nakrat postalo slabo, da so ga morali prepeljati domov, kjer je zvečer umrl.

Pokojni Fran Kavčič je bil dolgo vrsto let eden najbolj agilnih obrtniških voditeljev, ki je sodeloval pri vsaki stvari, ki je bila v korist obrtništva, našega gospodarstva in našega naroda. Bil je vedno odločen borec, pri tem pa tudi konciliant, da je užival ugled tudi pri svojih političnih nasprotnikih. Kako intenzivno je deloval v javnem življenju, kaže najbolj jasno veliko število funkcij, ki jih je opravljal. Bil je predsednik Obrtne banke, član obrtniškega odseka Zbornice za TOI, dolgo vrsto let predsednik Gostilničarske zadruge, bil je nadalje član obrtniškega sveta in še cele vrste drugih obrtniških in gospodarskih organizacij. Pa tudi pri vseh narodnih društvih in akcijah je aktivno sodeloval pokojnik, zlasti pri Sokolu ter bil tudi eden ustanoviteljev jezdnega odseka Ljubljanskega Sokola.

Ob zatonu svojega življenja je pretrpel celo vrsto gospodarskih nesreč, ki so znatno pripomogle, da je predčasno omahnil sicer tako krepki mož.

Bodi ohranjen zvestemu narodnemu delavcu in zaslužnemu voditelju našega obrtništva časten spomin!

Slovenska javnost na strani trgovstva

V veliki borbi, ki jo vodi slovensko trgovstvo za svoje pravice in obenem za napredek vsega gospodarstva, je doživelo to lepo zadoščenje, da je slovenska javnost s svojimi simpatijami podprla boj trgovstva. Vsi slovenski dnevniki so objavili članke, v katerih podpirajo zahteve trgovstva glede pravične odmere davka ter opominjajo, da je treba bolj upoštevati težavni položaj naše trgovine in našega obrta. Posebno lepo so podprli boj trgovstva okoliški kmetje Ljubljane, ki so pokazali popolno solidarnost z zahtevami naših gospodarskih stanov. Ta njih manifestacija solidarnosti je bila posebno učinkovita, ker je bila spontana in tako enotna, da je napravila globok vtis na vso javnost. Bodi zato okoliškemu prebivalstvu izrečena prisrčna zahvala. V solidarnosti gospodarskih stanov je edini izhod iz sedanje gospodarske stiske.

Zahvala pa bodi izrečena tudi vsej drugi javnosti, to tem bolj, ker je moralo večših trgovstvo žal konstatirati, da ni bilo v tej javnosti niti za najbolj splošne gospodarske zahteve trgovstva vedno pravega razumevanja. Če se je sedaj zgodil razveseljiv preobrat, potem je pač v tem dokaz, da je stališče trgovstva in obrtništva tako podprto z dokazi in tako utemeljeno, da mu nihče ne more oporekati.

Zato je tudi gotovo, da bo to stališče zmazalo in prodrlo v korist in napredek vsega našega gospodarstva. Prve pozitivne znake za to prepričanje smo doživeli te dni in zavedamo se, da tudi s pomočjo simpatij slovenske javnosti. Bodi ji zato tudi izrečena zahvala vseh gospodarskih stanov.

Letošnja propagandna akcija čl. poštne uprave obenem z uvedbo nižjih poštних pristojbin je pridobila pošti 3600 novih telefonskih naročnikov. Zakaj ne bi bile tudi pri nas možne podobne propagandne akcije, zakaj ne bi tudi pri nas poštna uprava sledila trgovskemu načelu, da poveča svoj dohodek z večjim prometom, ne pa z višjimi cenami? Posebno pri današnji znižani kupni moči prebivalstva ni več mogoče doseči z višjimi cenami višjih dohodkov, temveč le z večjim prometom.

Malo podobne živahnosti, kakor jo vidimo pri češkoslovaški poštni upravi, pa bi bili takoj dohodki naše pošte večji!

Že v 24 urah barva, plesira in kemično snazi obleke, klobuke itd. Škrobi

in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4—6. Selenburgova ul. 3. Telefon št. 22-72.

Ne kupujte blaga od prodajalcev po hišah

Stara in še vedno neizpolnjena zahteva trgovcev je, da se že enkrat napravi konec nelegalni trgovini krošnjarjev in raznih tujih potnikov. Izdane so bile sicer že odredbe, ki to nelegalno trgovino prepovedujejo, a do pravega in odločnega izvajanja teh odredb še ni prišlo.

In vendar bi bilo ne samo v interesu trgovstva, temveč tudi kupujočega občinstva, da se temu nedovoljenemu obiskovanju strank po hišah napravi že enkrat konec. Kajti stara resnica je, da blago, ki se ogiblje legalne trgovine, ne dela tega brez razloga. Ali je ukradeno, ali vtiho-tapljeno ali pa brez vrednosti, ker je najslabše kakovosti. Da je to res, dokazuje poročilo v nekem ljubljanskem dnevniku z dne 21. t. m. Mesece in mesece je neka žena varčevala, da si je privarčevala 200 dinarjev, pa pride neznanec in ji ponudi blago za plašč. Toliko časa ji je govoril, da jo je pregovoril in mu je dala vseh svojih 200 Din. Vsa vesela odhiti k šivilji, tam pa jo je doletela katastrofa. Blago je bilo nerabno! — Zato napravite konec nelegalni trgovini!

Politične vesti

Minister Jevtič je izročil glav. tajniku Društva narodov noto jugoslovanske vlade, v kateri zahteva, da se stavi vprašanje marsejskega atentata na dnevni red prvega prihodnjega sestanka Sveta društva narodov.

Noti jugoslovanske vlade je priloženo spremno pismo, v katerem se utemeljuje zahteva jugoslovanske vlade s temi argumenti: atentator je bil tuji državljan in poklicni morilec, bil je član teroristične organizacije, ki je bila organizirana na nejugoslovanskem ozemlju in ogrožena je bila integriteta Jugoslavije. Končno napoveduje spremno pismo, da bo predložil jugoslovanski zunanji minister v ponedeljek Društvu narodov obširno spomenico, podprto z vsemi dokumenti o delovanju teroristične organizacije.

V jugoslovanski noti se uvodoma naglašja, da so odkritja policijske preiskave takšne prirode, da bi mogla motiti mir med Jugoslavijo in Madjarsko. Nato se omenja, da je Jugoslavija že 4. junija 1934 opozorila na delovanje določenih terorističnih elementov. Preiskava je dokazala odgovornost madjarske vlade v pogledu podpiranja teroristične organizacije. Jugoslovanski narod še veruje v veljavo Društva narodov, ki mora biti čuvár miru, ki so ga ogražali teroristi. Začela bi se doba mednarodne anarhije in barbarstva, če se ne nastopi proti teroristom. Zato mora jugoslovanska vlada zahtevati razčiščenje atentata in njegovega ozadja.

S posebno spremno noto sta se pridružile Jugoslaviji tudi Češkoslovaška in Rumunija.

Italijanska veleposlanika v Londonu in Parizu sta intervenirala pri angleški, odn. francoski vladi, da bi te vplivale, da se ne bi v noti na Društvo narodov imenovala tudi Italija, ker »drugače italijanska vlada ne bi mogla preprečiti reakcije italijanskega javnega mnenja«. To vest ženevskega lista pa so omilili italijanski listi v tem smislu, da sta italijanska veleposlanika intervenirala samo v tem smislu, da bi se omilila kampanja proti Madjarski.

Jugoslovanska nota je napravila v Ženevi najmočnejši vtis in videlo se je, da je z njo razdeljen diplomatski svet v dva tabora: na eni strani države, ki so za mir, ki zato odklanjajo barbarske umore, na drugi strani države, ki hočejo vojno in ki se v ta namen ne branijo niti uslug političnih morilcev.

Revizionistična trojica, kakor imenujejo v Ženevi Madjarsko, Avstrijo in Italijo, ne bo izročila krivcev marsejskega atentata. Pavelić, Kvaternik in Perčević ter tovariši so torej zaščiteni. Ali je treba še večjega dokaza, da se njih protektorji po pravici boje rezultatov objektivne preiskave!

Nemčija je s krepkim podpiranjem preiskave o marsejskem atentatu in delovanju terorističnih organizacij dokazala, da je za popolno razčiščenje marsejskega atentata.

Posarski odbor trojice nadaljuje svoje delo in bo z njim v soboto gotov. »Journé Industrielle« poroča iz Rima, da napreduje njegovo delo tako ugodno, da se Evropi ne bo treba več bati za ev. posledice sarskega plebiscita.

General Fritsch, šef nemškega generalnega štaba, je poslal Hitlerju spomenico, v kateri z vojaških ozirov zahteva, da ostane nemška vojska nadstrankarska in da se odkloni njena reorganizacija v narodno socialističnem smislu, ker pač niso vsi sloji vdani režimu. Drž. podtajnik v vojnem ministrstvu general Reichenau pa je duša narodno-socialistične reorganizacije vojske in zato se že imenuje kot naslednik Fritscha. Drugi pa imenujejo kot naslednika generala Rundstedta.

V nemški politiki se opaža zopet staro kolebanje in se sedaj povečuje nagnjenje, da se Nemčija zopet približa Rusiji.

Avstrija je na razorožitveni konferenci v Ženevi zahtevala enakopravnost v oboroževanju. Menda sedanja vojaška sila Avstrije še ni zadostna za ohranitev notranjega miru, ker se pač prebivalstvo Avstrije za sedanji režim ne more ogreti.

Flandenova (Flandinova) vlada je ostala pri glasovanju o nekem manjšem znesku za kmetijski proračun v manjšini. Ker pa ni bilo stavljeno vprašanje zaupnice, zaenkrat to glasovanje ne bo imelo posebnih posledic. Pač pa kaže to glasovanje, da so se nasprotja med levico in desnico zelo poostrila.

Indijski kongres je odklonil angleški ustavni načrt in zahteva za Indijo popolno samostojnost glede vojske, financ in tudi zunanje politike.

'KUVERTA'
D. Z. O. Z.
LJUBLJANA
Karlovska c. 2 Vozarski pot 1
TVORNICIJA KUVERT IN
KONFEKCIJA PAPIRJA

Denarstvo

Izplačilo dinarjev tujcem

Narodna banka je poslala denarnim zavodom okrožnico, v katerim jim sporoča, da morejo tujcem na račun njihovih terjatev izplačevati razen »vezanih dinarjev« vse zneske v neomejeni višini pod naslednjimi pogoji:

1. da se izplačujejo zneski na breme terjatev tujca, ki se ne morejo uporabiti za opravičbe izvozniškega potrdila (dinarji prejeti po kliringu ali zasebnem kliringu), »začasno vezani« dinarji v primeru, da je Narodna banka dovolila, da se uporabijo za opravičbo ali kadar se izvozijo predmeti, ki se po posebnih sklepih finančnega ministrstva morejo izvoziti za začasno vezane dinarje;

2. da tujec dvigne izvozno potrdilo v smislu odloka finančnega ministrstva z dne 31. decembra 1931, in to pri onem zavodu, pri katerem naj dobi izplačilo;

3. da izroči tujec pismeno izjavo, da bo dinarje uporabil za izvoz blaga na podlagi izdanega mu potrdila, če pa ne bo uporabil celega zneska v to svrhu, da bo denarni zavod natančno označil, da je tujec dal to izjavo, da bi se moglo strogo kontrolirati, če je tudi postopal v smislu svoje izjave. Če bo denarnemu zavodu takšno potrdilo vrnjeno neizkoriščeno ali samo deloma izkoriščeno ter tujec ne vrne odgovarjajočega zneska dinarjev, ko tudi v primeru, da potrdilo re bo vrnjeno v roku 45 dni, mora denarni zavod o tem takoj obvestiti Narodno banko.

Nazadovanje zavarovanja

Težka gospodarska kriza, ki z nezmanjšano silo pritiska naše gospodarsko življenje, se kaže tudi v nazadovanju življenjskega zavarovanja, ki pomeni dejansko nekako napol prisilno varčevanje ljudi.

Število življenjskih zavarovanj je lani nazadovalo od 122.207 na 120.325, zavarovana vsota pa je padla od 3710 na 3462 milijonov dinarjev. Od te vsote je odpadlo 1844 milijonov na zavarovalnice, ki imajo svoj sedež v tujini, 16,8 milijonov pa na domače zavarovalnice, od katerih pa vse tudi niso dejansko domače. Glavni dobiček iz zavarovanja ima pri nas torej še vedno tujina. Zavarovanja pri tujih zavarovalnicah pa so padla v večjem številu, ko pri domačih, in sicer pri domačih za 99 milijonov ali 5,8%, pri tujih pa za 149 milijonov ali 7,5%.

Značilno za slabo gospodarsko stanje zavarovancev je, da so zelo narasla posojila na police, in sicer od 135 na 160 milijonov dinarjev. 18.719 mlajših zavarovancev, ki še nimajo pravice na odkup od zavarovane vsote, ni moglo več plačevati premij. Njih vplačani zneski so zato večinoma izgubljeni.

Skupno so zavarovalnice izplačale lani v življenjskem zavarovanju okoli 90 milijonov Din, pri čemer so všteta tudi posojila. Z ozirom na celotno vsoto zavarovanj ni to baš posebno velika vsota, zlasti če upoštevamo odpadek, ki je nastal vsled neplačanih premij najmlajših zavarovancev.

*

Klirinški dogovor za odplačilo blagovnih terjatev je bil sklenjen med Českoslovaško in Nemčijo.

Kot naslednik dr. Schachta se imenuje dr. tajnik Feder, ki bi prešel iz današnje prikrite inflacije v popolnoma odkrito.

Zasebni diskont v Berlinu, ki je bil šele v prejšnjem tednu znižan na 3,625%, je bil sedaj zopet znižan na 3,5%.

Ameriške rezervne banke so v svojem izkazu z dne 7. t. m. prvič izkazale med aktivami posojila tujim emisijskim bankam v višini 2,25 milijonov dolarjev. Dne 14. t. m. so bila ta posojila v izkazu izkazana že v višini 15,77 milijonov dolarjev. Denar je bil posojen v Francijo in Belgijo.

Čuvajmo Jugoslavijo!

TEDEN LJUBLJANSKI BORZI

Posebno poročilo trgovskega lista

Devizno tržišče

Tendenca čvrsta; promet Din 3,135.645,49

Tekoči borzni teden očituje močnejše nazadovanje deviznega prometa, saj znaša padec napram prometu prejšnjega tedna (4.248 tisoč dinarjev) precej nad en milijon dinarjev (vse v tisočih dinarjev):

Amsterdam minuli teden (79), tekoči teden 25, Berlin (6) 1, Din. deviza (574) 244 avstr. priv. kliring, Dunaj (1050) 931 priv. kliring, Curih (78) 75, London (1522) 678 inkl. priv. kliring, Madrid (4) —, Newyork (175) 468, Montreal (1) —, Pariz (423) 637, Solun (76) 4 boni, Trst (159) 70, Praga (18) —, Stockholm (7) 3.

Po gornji tabeli je v tem tednu najobčutnejše nazadoval London (za 844 tisoč dinarjev), deloma tudi dinarska deviza (za 330 tisoč dinarjev), medtem ko so ostale devize sorazmerno za toliko povečale svoj promet, predvsem Newyork (+ 293 tisoč dinarjev) in Pariz (+ 214 tisoč dinarjev), za kolikor so padli za ključki drugih deviz.

Na poedinih borznih sestankih tekočega tedna je bil dosežen tale dnevni devizni promet:

19. nov. 1934	Din	604.110'37	Din-Dunaj.
20. nov. 1934	Din	1.405.686'47	Pariz-Newyork.
21. nov. 1934	Din	549.238'52	London-Dunaj.
22. nov. 1934	Din	153.259'89	Dunaj
23. nov. 1934	Din	423.350'24	Dunaj-London.

Narodna banka je tudi tokrat intervenirala v običajnem obsegu in dala na razpolago Amsterdamu za Din 25.000—, Curiha in Pariza pa po Din 50.000—. Skupni promet v avstrijskem privatnem kliringu je bil v prejšnjem tednu za 449 tisoč dinarjev večji nego to pot in so bili avstrijski šilingi tudi ves tekoči borzni teden trgovani na dosedanjih bazi dinarjev 8'10 do 8'20. Angleški funt, španske pezete, grške drahme in madjarski pengi so ta teden ostali brez notic.

Na borznih sestankih — v ponedeljek in petek — tekočega tedna so bili doseženi tile devizni tečaji:

	19. nov. 1934.	23. nov. 1934.	19. nov. 1934.	23. nov. 1934.
	najnižji	najvišji	najnižji	najvišji
	Din	Din	Din	Din
Amsterdam	2306'51	2317'87	2312'07	2323'43
Berlin	1869'03	1879'83	1871'25	1882'05
Buselj	795'79	799'73	797'18	801'12
Curih	1108'35	1113'85	1108'35	1113'85
London	169'97	171'57	170'50	172'10
Newyork	3386'05	3414'31	3393'—	3421'26
Pariz	224'90	228'02	225'38	226'50
Praga	142'34	143'20	142'67	143'53
Trst	291'24	293'64	291'35	293'75

Devizna tečajnica tekočega tedna je v stalnem, čeprav malenkostnem tečajnem porastu izvzemši Curiha, ki je beležil konstantno nespremenjeno, t. j. na bazi dinarjev 1108'35 za denar in Din 1113'85 za blago. V razdobju tega tedna znaša tečajni dvig (vse v točkah) pri Amsterdamu + 5'56, Berlinu + 2'22, Bruslju + 1'39, pri Londonu + 0'53, Newyorku + 6'95, Parizu + 0'48, pri Pragi + 0'33 in slednjič pri Trstu + 0'11.

Efektno tržišče

Tendenca nestalna.

Industrijski in bančni papirji še vedno niso beležili, dočim je vladala v državnih efektih ves tekoči teden nestalna tendenca. Zaključena je bila tokrat samo Vojna škoda, in sicer 20. t. m. po tečaju Din 324—.

Notice državnih vrednostnih papirjev so bile od ponedeljka 19. t. m. do petka 23. t. m. naslednje:

Dne 19. novembra: 7% invest. posojilo pon. 70'50, 8% Blair 60—63, 7% Blair 51—53, Seligmanove obv. 61—64, Agrarne obveznice 39—40, Begluške obv. 55—56, Vojna škoda pon. 325—.

Dne 20. novembra: 7% invest. posojilo 71—72, 8% Blair 60—63, 7% Blair 51—52, Seligmanove obv. 61—64, Agrarne obv. 39—40, Begluške obveznice 54—56, Vojna škoda 323—325.

Dne 21. novembra: 7% invest. posojilo 70—71, 8% Blair 61—64, 7% Blair 52—53, Seligmanove obv. 62—64, Agrarne obv. 39—40, Begluške obv. 53'50—54'50, Vojna škoda pon. 332.

Dne 22. novembra: 7% invest. posojilo 70—71, 8% Blair 61—63, 7% Blair 52—53, Seligmanove obv. 61—64, Agr. obveznice 40—41, Begl. obv. 54—56, Vojna škoda 328—330.

Dne 23. novembra: 7% invest. posojilo 70—71, 8% Blair 61—64, 7% Blair 51—53, Seligmanove obv. 62—64, Agrarne obv. 39'50—40'50, Begluške obv. 53—54, Vojna škoda 329—331.

Malenkostno tečajno okrepitev očituje 7% investicijsko posojilo, dalje Agrarne obveznice in Vojna škoda, ki je od torka na petek okrepila svoj denarni in blagovni tečaj za 6 točk. Nasprotno pa so oslabei tečaji 8% Blaira za en poen in Begluških obveznic za dva poena, dočim je Seligman popustil za en poen samo v povpraševanju, v ponudbi pa beležil nespremenjeno.

Žitno tržišče

Tendenca nespremenjeno mirna.

Položaj je ostal nespremenjen in tudi cene ne beležijo nikakih sprememb. — Zaključena sta bila dva vagona koroze.

Zito:

(Cene za 100 kg franko vagon slov. postaja.)

Koroza:
umetno sušena, letine 1934, s kvaliteto garancije do namembne postaje, franko vagon slovenska postaja, plačilo 30 dni
115— 117—

čas primerno suha, zdrava, rešetana, s kvaliteto garancije do namembne postaje, fco vagon slov. postaja, plačilo 30 dni
107'50 110—

Pšenica:
bačka, 78 kg, zdrava, suha, rešetana, mlevska vozina, slov. postaja, plačilo 30 dni
152— 155—
bačka, 79 kg, 1% primesi, zdrava, suha, rešetana, mlevska vozina, slov. postaja, plačilo 30 dni
155— 157'50

Mlevski izdelki:

Moka:
bačka nularica, franko kol. Ljubljana, plačilo v 30 dneh, ekl. 6% prometni davek
230— 235—
banatska nularica, franko kol. Ljubljana, plačilo v 30 dneh, ekl. 6% prometni davek
237'50 240—
slavonska nularica, franko kol. Ljubljana, plačilo v 30 dneh, ekl. 6% prometni davek
227'50 230—

Otrobi:
pšenični, debeli, v egal. 50 kg vrečah, bruto za neto, ekl. prometni davek
135— 140—
pšenični, drobni, v egal. 50 kg vrečah, bruto za neto, ekl. prometni davek
110— 115—

Lesno tržišče

Tendenca nespremenjeno mlačna.

Na tukajšnji borzi je bilo včeraj zaključeno 6 vagonov tramov.

Situacija v tesanem lesu se je v zadnjem času, kljub temu, da ni sezone, nekoliko izpremenila. Sicer je cena nekoliko popustila, vendar se pa trami, posebno tanjših dimenzij, že lahko oddajo. Močnejše dimenzije in bordonali še vedno zaostajajo.

V mehkem lesu je močnejše povpraševanje po tombante in III ter IV. Pri tem blagu pa je prvi pogoj, da je blago paralelno očeljeno in lepo manipulirano. Konično blago za izvoz ne pride v poštev in se sploh ne more plasirati, odkar je Gorenja Italija — vsled carine — odpadla kot konzument.

V bukovini vlada še vedno skoro popolna stagnacija.

V hrastovini pa se iščejo predvsem podnice in pragovi ter zlasti neobrobjeni plohi za izdelovanje vagonov.

Drva se še nadalje iščejo in tudi cene so neizpremenjeno čvrste. Tendenca v oglju je zadovoljiva, cena pa brez izprememb.

Občni zbori

Splošna maloželezniška družba, d. d. v Ljubljani ima redni občni zbor dne 10. decembra ob 18. uri v posvetovalnici na mestnem magistratu v Ljubljani. Na dnevnem redu je tudi sklepanje o povišanju delniške glavnice.

Naš pravi domači izdelek!

Obetniški sejem

v Ljubljani

Med prireditvami, ki bodo v času obrtniškega tedna v dneh od 1. do 8. decembra, zasluži posebno pozornost obrtniški sejem, ki bo združen z umetno-obrtno razstavo. Obrtniški sejem bo prirejen v veliki trgovski hiši na Mestnem trgu, ki je bila nekoč last tvrdke Suttner, sedaj pa je last trgovca g. Drogenika. S svojimi prostornimi prostori, s svojimi celostenskimi razstavnimi okni ter svojo centralno lego sredi mesta, je ta hiša kakor nalašč za obrtniški sejem. Vsi razstavniki predmeti bodo mogli priti tu do polne veljave.

Obrtniški sejem bo prirejen v vseh treh nadstropjih te velike trgovske hiše. V pritičju bodo razstavili svoje že daleč po svetu znane izdelke mizarji. Nobenega dvoma ni, da bo že razstava naših prvovrstnih lesnih izdelkov atrakcija, ki bo v velikem številu privabila obiskovalce. V prvem in drugem nadstropju bodo razstavljeni izdelki vseh drugih naših obrtnikov. Razstava bo nedvomno dokazala, kako so vsi izdelki naših obrtnikov po svoji kvaliteti prvovrstni in kako napačno ravnaajo ljudje, da ne kupujejo v večji meri pri obrtnikih.

Posebnost bo razstava v 3. nadstropju, kjer bo umetno-obrtna razstava. Nekdaj so izdelki našega umetnega obrta sloveli daleč po svetu in zato je prav, da se z umetno-obrtno razstavo počivi zanimanje za to najodličnejšo panogo obrta. Treba je, da se naši obrtniki začno v tej panogi zopet v večji meri udeleževati, ker tu bodo najlažje kos fabrični produkciji.

Obrtniški sejem bo dokazal, da je naše obrtništvo na visoki stopnji strokovne usposobljenosti in da je v vsakem pogledu kos tuji konkurenci. Treba je le, da dobi v prebivalstvu tudi potrebno zaslombo s tem, da se njegovi izdelki kupujejo, ker šele na ta način je mogoče, da napreduje v še večji meri. Glavni namen obrtniškega sejma je zato tudi, da ustvari krepko podlago za propagando domačega blaga in domačih izdelkov.

Na obrtniškem sejmu bodo razstavljeni predmeti tudi na prodaj, in sicer po konkurenčnih cenah, na kar posebej opozarjamo.

Naj ne bo gospodarskega človeka, ki ne bi obiskal obrtnega sejma, kajti podlaga za našo gospodarsko osamosvojitve je v obrtu. Temelj narodnega blagostanja je krepko razvit obrtniški stan!

»Službeni list«

kr. banske uprave Dravske banovine z dne 24. novembra objavlja med drugim: Uvodni zakon za zakon o sodnem nepravdnem postopku — Pojasnilo o taksah za gradbena dela preko pogojenega obsega ali pod njim — Popravek v uredbi o zaščiti kmetov — Razglas o prenosu sedeža komisije za likvidacijo agrarne reforme iz Maribora v Ljubljano — Razni razglasi sodišč in uradov ter razne druge objave.

Dr. Pirčeva sladna kava

ie prvovrsten domač izdelek, s katerim pripravite zdravo, izdatno, redilno in ceneno pijačo za Vas in Vaše otroke. Dr. Pirčeva sladna kava je prav prijetnega okusa in jo pijo odrasli kot otroci z užitkom.

Iz trgovinskega registra

Izbrisale so se nastopne tvrdke:

E. Kohnstein, trgovina z usnjem, Maribor — zaradi opusta obrta.

Josip Krempl, trgovina z mešanim blagom, Maribor — zaradi opusta obrta.

A. Toroš, carinsko posredovanje, Maribor — zaradi prestanka obrta.

Anton Jurca, tvornica za topljenje in čiščenje žvepla, Ptuj.

Avugust Lorbek, žganjarna in trgovina z žganjem, sadjem, sadjevcem in vinom, Vajgen — zaradi opusta obrta.

IZ ZADRUŽNEGA REGISTRA

Vpisala se je zadruga »Agrarna zajednica« — kolonija Dušanovec — Dolga vas, r. z. z. o. z.

Pri Obrtno kreditni zadrugi v Ljubljani, r. z. z. n. z. v likvidaciji se izbrise vsled smrti likvidator Ivan Rozman in bo odsej samostojno zastopal zadrugo likvidator stavbenik Ivan Ogrin.

Prometna zadruga za blagovni promet v Ljubljani se je razdružila in prešla v likvidacijo. Likvidatorji so dosednji člani načelstva.

Izbrisala se je Pašniška in gozdna zadruga v Radovljici, ker sploh ni pričela poslovati.

Konkurzi in prisilne poravnave

Odpravljeni so konkurzi:

J. Gorec, nasl. Auerhammer, Ogrin, d. z. o. z., ker je bila sklenjena prisilna poravnava;

posesnice in gostilničarke Lukan Zere na Vrhniki, ker ni pokritja za stroške postopanja;

Pernek Franca in Antonije, ker ni pokritja za stroške konkurznega postopanja.

Uvedeno je poravnalno postopanje o premoženju šivilje in sejarke Fani Vrhovšek v Celju. Poravnalni komisar dr. Mak, poravnalni upravnik odvetnik dr. Orožen. Narok za sklepanje poravnave pri sodišču v Celju dne 3. januarja ob 10. Rok za oglasitev do 30. decembra.

Končano je poravnalno postopanje lastnika avtomobilnice Viljema Šulgaja v Celju.

Dobave-licitacije

Strojni oddelek Direkcije drž. železnic v Ljubljani sprejema do 28. novembra ponudbe o dobavi 150 vodokaznih cevk, 50 šip in 100 senčnikov. (Pogoji so na vpogled pri oddelku.)

Direkcija drž. rudnika Kakanj sprejema do 29. novembra ponudbe o dobavi 100 sirkovih metel, 1000 m jeklenih vrvi, 75 plošč bele pločevine, 50 plošč angleške bele pločevine, 500 kg železa, 50 kg špirita, 150 kg rumene barve.

Direkcija drž. rudnika Ugljevik sprejema do 29. novembra ponudbe o dobavi 2600 kg različnega železa.

Direkcija drž. rudnika Vrdnik sprejema do 29. novembra ponudbe o dobavi 300 plošč železne pločevine.

Komanda pomorskega žakoplovstva Di-

vulje sprejema do 3. decembra ponudbe o dobavi 25 plošč aluminijeve pločevine in 10 kg aluminijeve žice.

Dobava živil. Dne 28. novembra bo pri Komandi dravske divizijske oblasti v Ljubljani licitacija za dobavo 84.000 kg fižola, 52.000 kg riža, 25.000 kg ješprenjčka, 25.000 kg zdroba, 25.000 kg testenin. Dne 15. decembra bo pri Komandi savske divizijske oblasti v Zagrebu ustna licitacija za dobavo 40.000 kg testenin in 20.000 kg svinjske masti. (Pogoji so na vpogled pri obeh komandah.)

Popravilo žlebov na poslopju vojašnice Vojvode Putnika v Mariboru se odda z ustno pogodbo dne 30. novembra pri Komandi 32. artilerijskega polka v Mariboru.

Strojni oddelek Direkcije drž. železnic v Ljubljani sprejema do 30. novembra ponudbe o dobavi 50 kg naravnega vazelina, 100 kg mazilnega mila in 150 kg tekočega mila. (Pogoji so na vpogled pri oddelku.)

Direkcija drž. rudnika Kakanj sprejema do 29. novembra ponudbe o dobavi 6 sit za premoj.

Dobava živil. Dne 30. nov. se sklone pri Komandi dravske divizijske oblasti v Ljubljani pogodba za dobavo 10.000 kg masti, 1600 kg kave, 900 kg kavinih konzerv, 2000 kg praznega ječmena, 600 kg paprike, 3500 kg kisa in 260 kg čaja; dne 7. decembra pa za dobavo 46.500 kg svinjske masti.

Mednarodni borzni indeks

Tendenco na velikih svetovnih borzah je bila v preteklem tednu neenotna. V začetku tedna padajoča tendenca se je proti koncu tedna nekoliko popravila, v celoti pa se ni zboljšala in je ostal borzni indeks neizpremenjen na 44-9%.

Gibanje tečajev kažejo te številke:

Koncem leta	20.10.	27.10.	3.11.	10.11.	17.11.
1927 = 100%			1934		
London	76.8	76.8	76.3	77.3	78.5
Pariz	48.9	48.2	45.9	46.2	45.2
Berlin	32.2	32.2	31.8	31.3	30.9
Praga	56.8	57.6	57.7	57.9	58.0
Dunaj	32.4	33.8	33.2	35.0	35.5
Milan	86.1	87.9	87.8	88.8	88.7
Bruselj	22.5	21.9	21.7	21.2	21.0
Amsterdam	31.9	31.6	31.0	30.5	30.4
Stockholm	12.6	13.1	13.5	13.4	13.3
Curij	37.3	36.7	36.5	36.4	36.5
Newyork	54.5	53.2	53.6	56.3	56.1

Doma in po svetu

Množe se pritožbe o šikaniranju našega obmejnega prebivalstva po avstrijskih obmejnih uradih. Tako je bila neka naša kmetica obsojena na 14 dnevni zapor, ker je oddala naprej neko čisto nedolžno pismo nekega avstrijskega emigranta.

Trgovsko-industrijska zbornica v Zagrebu je darovala za postavitev spomenika blagopokojnemu kralju Aleksandru znesek 50.000 Din.

Znižana vožnja na Oplenac, za skupine najmanj 5 potnikov, je podaljšana do konca leta. Večje skupine se morajo prijavit najmanj 24 ur pred svojim odhodom.

Glasbena Matica v Ljubljani je priredila veliko koncertno turnejo po Bolgarski. Njen prvi koncert v Sofiji je bil pravi triumf njene pevske umetnosti.

Finančno ministristvo je objavilo nov seznam tvrdk in oseb, ki so bile kaznovane zaradi kršitve deviznih predpisov. Najtežje je bil obsojen ravnatelj Našičke tvornice tanina Zoltan Herzog, in sicer z globo 300.000 Din. Med obsojenimi je tudi neka ljubljanska tvrdka, ki je bila obsojena na 15.000 Din in neka gorenjska tvornica, ki je bila obsojena na 3000 Din.

Senzacionalni proces se je začel pred beograjskim okrožnim sodiščem proti članom nekdanjega razsodišča v sporu med državo in tvrdko Ringhofer-Werke. Obtožnica očita obtožencem, da so s svojo razsodbo oškodovali državo za 17 milijonov dinarjev.

Velikanske povodnji je povzročila Neretva. Mesto Konjice je popolnoma poplavila. Na več krajih je predrla državno cesto in se razlila čez polja.

Na Sušaku je bila zgrajena nova bolnišnica, ki je ena najbolj modernih v državi in ki je veljala 16 milijonov dinarjev.

Nov most čez Uno je bil zgrajen pri Bos. Krupi. Veljal je 2 in pol milijona dinarjev.

Za podpiranje brezposelnih je sklenil občinski svet v Splitu, da uvede razne davščine, ki naj bi dalje 1.300.000 Din.

Tvrdba za gradnjo aeroplanov Nikolić v Beogradu je kupila od Poljske dovoljenje za gradnjo turističnih aeroplanov RWD 8, s katerimi je Poljska zmagala na dveh mednarodnih tekmah.

Češkoslovaške oblasti ne bodo ugodile zahtevi avstrijske vlade po izročitvi doktorja Kreislerja, ki je objavil brošuro, v kateri dolži za umor Dollfussa ministra Feyta.

Za novega italijanskega poslanika v Beogradu bo imenovan grof de Viola, dosedaj poslanik v Teheranu.

Francoskemu parlamentu je bil predložen predlog, da se s posebnim zakonom izreče, da si je pridobil pokojni Barthou velike zasluge za domovino, kar je najvišje francosko odlikovanje.

Philippe Berthelot, dolgoletni tajnik francoskega zunanjega ministristva, je umrl v Parizu. V zgodovini tretje republike bo zapisan kot eden najbolj aktivnih in uspešnih francoskih diplomatov.

Nemški minister Franek je bil te dni v Sofiji, kjer se je pogajal zaradi poglobitve kulturnih stikov med Bolgarsko in Nemčijo. Bil je tudi sprejet od kralja Borisa v avdienci, ki je trajala celo uro.

Francoska vlada ne bo dovolila nobene nove zaposlitve tujih državljanov, dokler ne bodo vsi njeni državljani zaposleni. Tuji delavci, ki še ne delajo v Franciji več ko dve leti, bodo večinoma morali Francijo zapustiti. Glede sezonijskih delavcev še ni vlada ničesar sklenila.

Tvornico za izdelovanje sintetičnega bencina iz premoga nameravajo zgraditi v severni Franciji. Stroški so predvideni na 40 milijonov frankov.

Za vsak tuji film je treba plačati v Nemčiji 20.000 mark uvoznine.

10 letališč za civilno letalstvo zgrade na Češkoslovaškem. V ta namen je določenih 18.5 milijonov Kč.

Potujoče zobne ambulante je uvedlo nemško ministristvo za zdravstvo. Ambulante so se zelo obnesle.

Zveza poljskih rezervistov je sklenila, da podari Pilsudskemu posestvo Zulowo, ki je nekoč pripadalo rodbini Pilsudskijevih.

Veletrgovina kolonijalne in špecerijske robe

Ivan Jelačin

Ljubljana

Zaloge sveže prazene kave, mletih dišav in rudninske vode

Točna in solidna postrežba
Zahtevajte cenik!

Zunanja trgovina

Rumunski lesni izvoz

Po rumunski oficialni statistiki je Rumunija izvozila skozi donavska pristanišča industrijskega lesa v času od 1. januarja do 1. septembra 209.990 ton, to je za 18 odstotkov več ko v istem času lani. V posamezne države je izvozila lesa: v Grčijo 45.669 ton, na Rodos in Ciper 3030 ton, v Sirijo in Palestino 53.260 ton, v Egipt 43.370, na Malto 570, v razne jadranske luke 880, v Sicilijo 7790, v zapadno Italijo 10.500, na Špansko in Portugalsko 1770, v južno Francijo 15.040, v severno Francijo 3480, na Nizozemsko 2300 in v Nemčijo 320 ton.

Trgovinska pogajanja so se začela med Nemčijo in Francijo. Ker ima nemška delegacija zelo velika polnomočja, upajo, da bodo pogajanja ugodno zaključena.

Argentinsko žito je na Dunaju za 10% cenejše od madjarskega. Prva naročila žita so tudi že bila oddana Argentini. Na ta način bo mogla Avstrija likvidirati tudi svoje zamrzle terjatve v Argentini v višini poldrugega milijona šilingov.

Maksimalne cene za sirovo maslo so uvedene z 21. novembrom v Nemčiji. Potrošnik bo plačal za funt najboljšega surovega masla 1'60, za II. vrstno 1'57, za kmetško 1'42 in za kuhano 1'34 marke za pol kile. Kršitev teh predpisov bo zelo strogo kaznovana, in sicer z zaporom ter globo do 100.000 mark.

Radio-Ljubljana

Nedelja, dne 25. nov. 7.00: Telovadba (Pustišek Drago). — 7.30: Plošče. — 8.00: Poročila. — 8.15: Duet: Klavir in harmonij (gg. Svetel in Neffat). — 8.55: Versko predavanje (p. Regalat Cebulj). — 9.15: Prenos iz trnovske cerkve. — 9.45: Plošče. — 10.00: Antropologija in sport (dr. Božo Škerlj). — 10.20: Plošče. — 10.40: Radijski orkester, vmes Fantije na vasici. — 11.40: Otroška ura (Zdravko Ocvirk). — 12.00: Čas, radijski orkester. — 13.00: Higijenska nega molznih krav (dr. Kocjan Leon). — 13.30: Pevski koncert okleta Trboveljskih nameščencev, vmes plošče. — 20.00: Nacionalna ura: dr. Franjo Rački. — 20.25: Jedilni list, program za ponedeljek. — 20.30: Schumannove duete pojeja gđc. Korenčanova in g. Brandstetter. — 21.00: Radijski orkester. — 21.30: Čas, poročila, radijski orkester.

Ponedeljek, dne 26. nov. 12.15: Plošče. — 12.50: Poročila. — 13.00: Čas, plošče. — 18.00: Klasična in moderna diplomacija (Ruda Jurčec). — 18.20: Radijski orkester. — 18.40: Slovensčina (dr. Kolarič). — 19.10: Plošče. — 19.20: Nac. ura: Proglas zedinjenja Črne gore s Srbijo (Andrija Radović, prenos iz Beograda). — 19.55: Jedilni list, program za torek. — 20.00: Zdravniška ura (dr. Bogomir Magajna). — 20.20: Komorni trio (klarinet-viola-klavir). — 21.20: Radijski orkester, vmes čas in poročila.

Torek, dne 27. nov. 11.00: Šolska ura: Lutkovna igra, izvaja ljublj. »Sokol«. — 12.15: Plošče. — 12.50: Poročila. — 13.00: Čas, plošče. — 18.00: Gospodinska ura: Praktična navodila o pravilni sestavi prehrane z ozirom na odrasle. — 18.20: Nemščina (dr. Kolarič). — 19.10: Mladina in idejna razgibanost (dr. Stanko Gogala). — 19.30: Pravna ura (dr. Vladimir Knaflič). — 19.50: Jedilni list, program za sredo. — 20.00: Radijski orkester. — 21.00: Nac. ura: 1. Ljubljana: Pevski koncert Akademškega pevskega kvinteta. — 2. Zagreb. — 3. Beograd. — 22.00: Čas, poročila, plošče. — 22.30: Angleške plošče.

Štev. 12.852/II.

Nabava.

Direkcija državnega rudnika Velenje razpisuje na dan 5. decembra 1934 pismeno pogodbo za dobavo 340 žarnic. Ostali pogoji pri direkciji.

Direkcija državnega rudnika Velenje, dne 20. novembra 1934.

BLASNIKOVA »VELIKA PRATIKA« ZA LETO 1935 JE IZŠLA LETOS ŽE DEVETDESETIČ. Za ta jubilej je prav lepo in primerno opremljena. Znano je, da hočejo imeti Slovenci samo to pratio, ne samo pri nas doma, temveč tudi v inozemstvu, v Ameriki, Avstriji, Nemčiji, Italiji itd. Ta edino prava in res domača pratika se naroča pri tiskarni I. Blasnikova nasled. v Ljubljani.

ZBORNICA ZA TRGOVINO, OBRT IN INDUSTRIJO V LJUBLJANI sporoča žalostno vest, da je njen dolgoletni služni svetnik, gospod

Fran Kavčič

dolgoletni predsednik Zveze gostilničarskih zadrug, gostilničar in posestnik v Ljubljani itd.

v petek, dne 23. novembra 1934 preminul.

Zbornica, v kateri je blagopokojnik v interesu gostilničarstva dolga vrsto let požrtvovalno sodeloval, mu ohrani tranjo hvaležen in časten spomin.

V Ljubljani, dne 24. novembra 1934.